

ERFA-gruppen for forebyggelse mod kloakrotter

BioLiving, Østerbrogade 226, 2100 København Ø.

torbensan@gmail.com

27284899 (sms)

Til Folketingets Miljøudvalg

Att.: Pia Adelsten

Foretræde Miljøudvalget den 7. november 2018 kl 13.15

ERFA-gruppen for forebyggende giftfri indsats mod kloakrotter vil gerne bede udvalget bakke op om følgende forslag til justeringer af rottebekendtgørelsen:

1) Indførelse af rotteattest. Der ønskes indført regler ved hushandler om TV-inspektion af ejendommens kloaksystem og montage af rotte-klap-spærrer. Dette for at sikre køber mod at købe et hus med defekte kloakker, men også en miljømæssig forbedring af villaer, et ønske som Miljøstyrelsen har næret i årtier.

En standard rottekloak vil kunne gennemføres for kr. 9.000 inkl. moms og erfaringen siger at udbedring og tætning af kloakstiklinger i 70-90 % af hushandlerne kan gøres for kr. 30.000,- per handel, der således bliver et mellemværende mellem køber og sælger og forsikringselskab. Allerede nu opfordrer ERFA-gruppen købere til at tage advokatforbehold for kloakstikledningernes tilstand.

2) Præcisering af begrebet rottespærre i en opsplitning i en forebyggende adfærdsregulerende og giftfri indsats med rotte-klap-spærrer og en bekæmpende indsats med andre typer bekæmpelsesmetoder herunder spyd.

3) Forbedre det statistiske grundlag: for indberetninger: At præcisere og sondre mellem rottehændelse som en iagttagelse af en strejfrotte og gennemførelse af en rottesag hvor der er sket en aktiv bekæmpelse i et hus

eller udhus. Der synes problemer med den statistiske behandling af rotteindberetninger, og det ønskes præciseret om der er tale om en set rotte, eller om der er sket en aktiv og udgiftsbærende indsats med rottebekæmpelse.

Ligeledes skal kommunerne registrere egentlig rottebekæmpelse i områder med og uden rotte-klap-spærrer.

Årets indsatsplan skal behandles med adresser og bydele af byrådet og ikke blot sendes via i værste fald Trafik- og Teknikudvalget som i Gladsaxe til Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen og befolkningen bør kunne forvente at der sker en faglig behandling af området i miljøudvalgene. Rottebekendtgørelsen er en del af miljøloven og bør derfor ikke blive behandlet i udvalg der ikke refererer til det miljøministerielle ressortområde.

Den statistiske kvalitet af rotteanmeldelser er ikke korrekt og egner sig ikke til at konkludere andet end at befolkningen er blevet mere flittig til at indberette rottehændelser af enhver art.

Det kan undre at miljøområdet og dermed rotteanmeldelser ikke behandles statistisk korrekt og at området ikke er underlagt Danmarks Statistik, hvilket ERFA-gruppen har foreslået i snart 10 år.

4) Miljøstyrelsens uddelegering af ansvar skal præciseres overfor alle kommunerne om at efterleve bekendtgørelsen med anvendelse af rotte-klap-spærrer, også Odense Kommune. Det forventes at Miljøstyrelsen udsteder henstillinger og påbud til de kommuner der ikke resultatorienteret efterlever bekendtgørelsen og deres egne handlingsplaner indenfor bekendtgørelsens tidsfrister og endda vægrer sig ved at anvende rotte-klap-spærrer på et usagligt grundlag.

5) Inddragelse af forsyningsselskaber i aktiv kloakrottebekæmpelse og anvendelse af rotte-klap-spærrer og krav om indberetninger.

6) Udvidelse af pligt til rottespærrer til også regions og statsligt ejede bygninger med storkøkkener og omfattende stikledninger.

7) Fjernelse af begrebet " teknisk muligt". ERFA-gruppen er af den opfattelse at det begrebet ikke skal kunne bruges til at undlade at anvende rotte-klap-spærrer uden det er dokumenteret at det er teknisk umuligt. I øvrigt må det være den pågældende kloakmester der afgør om det er muligt eller umuligt at benytte en rotte-klap-spærrer det pågældende sted. ERFA-gruppen har altid kunne finde en teknisk mulighed for at montere rotte-klap-spærre, begrebet synes derfor at være et ønske fra den private forening Danva m-fl., der ikke ønsker indført rotte-klap-spærrer, idet de agiterer for de mest kostbare løsninger, nemlig total udskiftning af ledningsnettet og ikke ledningskonserverende og levetidsforlængende tiltag. (60% af Danvas årsregnskab stammer da også fra rådgivere og entreprenører). Det er tillige upassende at Miljøstyrelsen er medlem af denne private interesseorganisation og dermed støtter dette virke.

Økonomiske perspektiver ved de foreslåede ændringer af bekendtgørelsen og med indførelsen af rotteattest:

Rotteattest i forbindelse med huskøb sikrer køber mod at overtage et hus med defekte kloakker og kloakrotter.

Miljøstyrelsen, KL, KTC, TI og Danva har i årtier anbefalet at private stikledninger udskiftes således at rotteangreb undgås. Det har været svært at få private villaejere til at forbedre egne stikledninger, mange gange fordi udgiften på mellem kr. 30.000, som er hyppigst forekommende og i sjældnere tilfælde over kr. 60.000 ikke umiddelbart kan finansieres i friværdierne og slet ikke såfremt boligejer er pensionister.

Kommunerne kan ved spildevandsplaner pålægge husejerne disse udgifter, men afstår som oftest fra det da de rejser et ramaskrig i befolkningen, hvor gang det offentlige med nye tiltag kan jage private fra hus og hjem med restriktioner som de ikke kan betale for.

Det vides ikke med sikkerhed hvor mange private stikledninger til private villaer der har alvorlige fejl og hvor meget det vil koste at miljøsikre disse fejl.

Imidlertid vides det at der ved hushandler i dag af og til opdages fejl af køber som vedkommende kan vælge at tage forbehold for ved hushandelen, således at enten sælger eller forsikrings-selskabet må betale for en nødvendig udbedring af kloakkerne. Derfor anbefaler ERFA-gruppen og Kloakmesterforeningen at køber med sin advokat gør forbehold for uoplyste fejl ved kloakkerne, fejl der er så alvorlige at de bør rettes.

Det er dette forslag denne tilføjelse til rottebekendtgørelsen skal ses.

Regeringen har netop foreslået en udvidelse af tilstandsrapporten ved hushandler til at omfatte husets brændeovn med den bestemmelse at forældede brændeovne tages ud af drift ved ejerskifte.

I tilfældet med private huses kloakstikledninger med årligt anslået ca. 100.000 hushandler og med en gennemsnitlig salg af private huse hvert 10. år på 10 år kunne ske en mærkbarmiljøforbedring af stikledningerne i anslået 1 mio private villaer over 10 år. Dette vil være en historisk indsats mod evt. utætte kloakstikledninger der i mange tilfælde bebos af kloakrotter.

90 % af samtlige beboer anmeldte rottehændelser skyldes kloakrotter.

En indsats som den foreslåede løser flere problemer, dels forbedret kloaktilstand, dels reduktion i kloakrotters levesteder og levemulighed samt ved installation af kloak-rotte-spærre sikre husejer mod genindvandring af rotter gennem de udbedrede stikledninger.

Gennemsnits udgiften pr bolighandel for en rotteattest og monteret rotte-klap-spærre vil beløbe sig til kr. 9.000 inkl. moms.

For dette beløb kan man få udført en tilstandsvurdering af kloakstikledningen ca. 8-10 meter fra samlebrønd til sokkel og få defineret kloaktilstanden med de velkendte K1, K2, K3 og K4 og UN, samt montage af kloak-rotte-spærre. Rotteattesten bruges til forhandling med en kloakmester om nødvendig udbedring af de fundne fejl, før den endelige montage af rotte-klap-spærren.

Med det anslåede antal hushandler vil skønsmæssigt 1 million ejendomme efter 10 år kunne opnå en mærkbar og målbar miljøforbedring uden udgifter til stat, region og kommune. Kommune skal blot sikre sig at rotteattest som andre dokumenter lægges på byggesagen. Ligesom kommunen ved ansøgninger om byggetilladelser for private huse medtager krav om rotteattest.

Man kan endda anføre at meget svært sælgelige huse som går under betegnelsen "Låsby-Svendsen" huse bliver nemmere at sælge med klarhed over kloaktilstand. Der er jo ingen ide i at en intetanende køber får defekte kloakker og rotter med i handelen.

Tryg forsikring har allerede indført en bygningsforsikring der medtager kloaktilstand og rotte-klap-spærrer. Tryg anfører at de oplever en årlig udgift på kr. 50 mio på grund af skader forvoldt af rotter. Dette beløb kan reduceres ved deres indsats med den nye forsikring (henvisning).

Rotter har haft succes efter indvandringen fra Asien i 1750'erne. Takket være det vidtstrakte kloaknet har de asiatiske vandrerrotter indtaget det meste af Danmark. En invasiv art med biologisk succes. Imidlertid anslår ERFA-gruppen at rotter årligt koster samfundet mindst kr. 1,3 milliarder.

Miljøstyrelsens bekæmpelsesstrategi har ikke kunnet dæmme op for problemet. Miljøstyrelsens "forsigtige" giftpolitik med udlægning af rottegift i de grimme stålkasser medførte blot at rotterne blev resistente og blot guffede rotteblokkene i sig. Desværre gik det ud over den danske rovfugle og rovdyrfauna der fik forhøjede og sundhedsskadelige indhold af rottegift. Statens Skadedyrslaboratorium måtte lukkes på grund af mangel på resultater.

ERFA-gruppen er den fagkreds der har vokset sig stærk siden 1999 og er den fagkreds der besidder mest viden i Danmark om effektiv kloakrottebekæmpelse. Bogudgivelsen Forslag til paradigmeskift i Dansk Rottebekæmpelse har stået fast på sierne empiriske faglige indsigt og resultater og arbejdet med meget lave omkostninger. I dag kan vi indhøste erfaringer med kloakrenoveringer og montage af 150.000 rotte-klap-spærrer, der bare fungerer mod kloakrotter og ikke udfordrer kloakkernes funktion. I alle de områder vi har monteret rotte-klap-spærrer opleves at der ikke længere kloakrotter og overfladerotter er reduceret til et minimum. Dvs. bekæmpelsesudgifterne er reduceret i takt med rotte-klap-spærrerne indtog, område efter område.

Tryg forsikring har indført en udvidet bygningsforsikring med et tilbud om montage af rotte-klap-spærre.

Se mere på https://youtu.be/QOHkg6_smb4

Formålet må til enhver tid at Miljøstyrelsen udstikker retningslinjer der sikrer en nedgang i antal familier der oplever indtrængende rotter i deres boliger og en nedgang i antal rotteangreb på fødevarer, virksomheder, butikker, og ikke mindst i de offentligt ejede bygninger såsom hospitaler, skoler, ældrepleje etc.

Kloakrottefri bydele som Hillerød Hospital er for længst muliggjort med strategisk anvendelse af rotte-klap-spærrer. Nu mangler vi blot at overbevise planlæggerne af det nye super Hospital at de også indfører kloakrotte-spærrer.

ERFA-gruppen er en non-profit organisation, der gennem årene har fået opbakning ved ad-hoc deltagelse fra mellem 75-80 % af landets kommuner, og nu i højere grad fra forsyningsselskaber. Skadedyrsselskaberne, forsikringsselskaberne, store detailbutikskæder, rådgivere f.eks. Niras, opfindere, kloakmesterforeningen, kloakmestre, arbejdsmiljølæger, biologforskere, miljøjurister, erhvervsudviklere har gennem årene deltaget i den vidensopbygning som har resulteret i denne henvendelse om et ønske om at præcisere bekendtgørelsen.

Ved årsmødet 2018 var der bred opbakning til denne henvendelse til foretræde den 7. november 2018 kl 13.15.

Vi vil gerne benytte lejligheden til at takke miljøudvalgets medlemmer for deres gode behandling af vore forslag gennem årene ikke mindst da vi arbejder for at få indført kloaktilstand og rotte-klap-spærrer i bekendtgørelsen 2012 ved Miljøminister Ida Auken, som en meget nødvendig revision af bekendtgørelsen fra 2001 af daværende miljøminister Svend Auken.

På vegne ERFA-gruppen for forebyggende giftfri indsats mod kloakrotter.

Torben Sønnichsen

Cand scient i naturvidenskab fra KU,
Rådgivende biolog,
Statsautoriseret rottebekæmper,
Formand for ERFA-gruppen siden 1999.

